

SLOVENSKI NAROD

Izjaha vsak dan popoldne, izzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din. za izvozništvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaifova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Kriza vlade neizogibna

Položaj še vedno ni jasen. — Konference in posvetovanja. — Dr. Korošec konfirira. — Dr. Žerjav pri kralju. — Kombinacije o novi vladi. — Boža Maksimović zopet v ospredju.

Beograd, 13. junija. Tudi včerajšnji dan ni prinesel pričakovane razčiščenja položaja. Po zadržanju aktivnih članov vlade in tudi ministrskega predsednika samega mora danes ali najkasneje jutri pasti definitivna odločitev glede razpisa volitev. Iz demokratičnih vrst se naglašajo, da mora do tega roka biti rešeno tudi vprašanje vstopa radikalnega centra v vlado. Aktivni demokratiški ministri pa naglašajo, da bodo volitve do 14. junija razpisane, ne glede na to, ali bodo radikalni centuristi pristali na ponudeno sodelovanje v vladi, ali ne.

Ministrski predsednik Vukičević se je včeraj ves dopoldne mudil v svojem kabinetu, kjer je imel dalje konference z radikalnimi politiki, zlasti pa z ministri dr. Sršićem, dr. Andrićem in dr. Markovićem. Pri odhodu iz vladnega predsedstva je izjavil novinarjem, da odpotuje danes v Topolo. Tudi v radikalnem klubu je vladala včeraj kljub pravoslavni binkoštnim praznikom velika živahnost. Ves dan so se vrstile konference med posameznimi radikalnimi voditelji. Marko Trifković in Aca Stanojević sta nad dve uri razpravljala o političnem položaju. V Uzunovičevem stanovanju se je ves dopoldne vršila konferenca radikalnih centuristov, katere so se udeleževali med drugimi tudi Boža Maksimović, dr. Sršić in dr. Perić.

Dr. Korošec je imel včeraj ponovno sestanek z ministrskim predsednikom Vukičevićem in zunanjim ministrom dr. Marinkovićem. V političnih krogih se ti sestanki živahno komentirajo in splošno naglašajo, da se g. dr. Korošec na vse načine prizadeva, da bi prišel v volilno vlado. Izgleda pa, da niti demokratije, niti radikalni niso dostopni njegovim ponudbam. Dr. Korošec po zadržanju informiranih krogov ne stavi nikakih pogojev, izjemši par izključno strankarskih koncesij, nanašajočih se na politično upravo v Sloveniji.

V Topoli se je mudil včeraj dr. Žerjav, ki je bil sprejet pri kralju v daljši avdijenci. Po avdijenci je kralj pridržal dr. Žerjavo na kosilu. Po kosilu se je odpravil kralj v spremstvu dr. Žerjave z avtomobilom do Mladenovca, kjer sta pričakovala kraljico, ki je prišla z Bleda v Topolo. Kralj in kraljica sta se odpravila v Topolo, dr. Žerjav pa se je z vlakom vrnil v Beograd.

Glede na včerajšnje konference med zastopniki posameznih radikalnih skupin in na razgovore DZ vlada v politični javnosti prepričanje, da se položaj naglo bliža razčiščenju. V obeh krilih vlade se naglašajo, da je jutri skrajni rok za dosego sporazuma v tej ali oni smeri. V tem slučaju se bo izvedla izpolnitev vlade z eno ali drugo radikalno skupino ali pa s posameznimi osebnostmi, ne glede na stranko in frakcijo, ali pa bo moral g. Vukičević podati demisijo celokupne vlade. Po mnenju političnih krogov bo po vsej priliki poverjena sestava volilne vlade dr. Marinkoviću, ki bi sestavil ali homogeno demokratsko vlado ali pa koalicijski kabinet z DZ in katero izmed manjših parlamentarnih skupin. Radikalni centuristi si z vsemi silami prizadevajo, da bi se vladna kriza neizogibno razčiščila.

Pred poravnavo spora z Albanijo

Aretirani dragoman bo baje danes izpuščen. — Odgovor naše vlade na albansko noto Društva narodov.

Beograd, 13. junija. V albanskem sporu ni beležiti nikakih sprememb. Intervencije veleni v Tirani doslej še vedno niso rodile vidnih uspehov. Včeraj popoldne so se po Beogradu razširile vesti, da je vlada izročila albanskemu poslaniku potne listine. Te vesti, ki so se uradno takoj demantirale, so očividno nastale vsled tega, ker se je albansko poslanništvo začelo pripravljati na odhod. Albanski poslanik je izjavil, da je odredil te priprave za vsak slučaj, da pa doslej niti ni zahteval niti dobil svojih potnih listov. Vlada doslej ni podzvela v tem sporu nobenih novih korakov. V diplomatskih krogih vlada prepričanje, da bo aretirani Gjurasković tekom današnjega dne izpuščen, ker nikakor ne morejo verjeti, da bi se Albanija upirala kategorični intervenciji zapadnih velešil ter s tem tirala spor in obenem svoj lastni položaj na ostri noži.

Včeraj je bil objavljen odgovor naše vlade na noto, ki jo je poslala Albanija po instrukciji Italije Društvu narodov. V njej se uvodoma opisuje razvoj dogodkov ter naglašajo, da naše poslanništvo še danes

deva, da si zasiguro volilni mandat ali pa vsaj sodelovanje v volilni vladi. Tega vprašanja so se predvsem tikala tudi včerajšnja posvetovanja na stanovanju g. Uzunovića. G. Vukičević skuša vplivati na centuriste, da pospešijo svojo odločitev, naglašajoč, da lahko vsako nadaljnje zavlačevanje rodi za radikalno stranko katastrofalne posledice.

V demokratičnih vrstah se položaj vlade presoja zelo skeptično. Glede sodelovanja s centuristi se naglašajo, da je g. Uzunović vodil svoje dni najostrejšo borbo proti demokratični zajednici in da je zato danes težko zahtevati od demokratov, naj bi sodelovali z istimi ljudmi. V demokratičnem klubu prevladuje prepričanje, da hočejo izzvati Uzunovičevci krizo vlade zgolj zato, da bi prišli zopet na površje. V ostalem pa se naglašajo, da je sporazum z Uzunovičevci zadeva g. Vukičevića in radikalne stranke. Če reflektira g. Vukičević še na nadaljnje sodelovanje z DZ, mora tudi upoštevati njene želje in zahteve.

Beograd, 13. junija. Danes dopoldne se je vršila v ministrskem predsedstvu konferenca radikalnih ministrov, katere se je na splošno presenečenje udeležil tudi bivši notranji minister Boža Maksimović. Ta konferenca je vzbudila splošno pozornost, ker je znano, da mora g. Vukičević tekom današnjega dne definitivno razčistiti svoje razmerje napram radikalni stranki, odnosno do radikalnega centra ter doseči sporazum v svrhu razpisa volitev ali pa mora jutri podati demisijo celokupne vlade.

Kakor doznava vaš dopisnik od udeležence te konference, je stavil Boža Maksimović za sodelovanje radikalnega centra v vladi g. Vukičeviću sledeče pogoje:

Boža Maksimović pristane na to, da stopi v vlado kot minister prosvete, zahteva pa, da mora postati notranji minister v Uzunovičevi vladi dr. Ninko Perić. V področju notranjega ministrstva se ne smejo izvršiti nobene osebnosti izpremembe, zlasti ne glede velikih županov brez pristanka Bože Maksimovića. Če pripravljene ukazi o spremembah na velikožupanijskih mestih se morajo takoj anulirati. Razum tega zahteva radikalni centuristi, da stopi v vlado tudi skupina dr. Nikića. Eden glavnih pogojev za kolaboracijo z demokratsko zajednico je zahteva, da demokratska zajednica v svojem volilnem programu ne sme niti z besedico napasti radikalne stranke.

Boža Maksimović je ob pol 12. zapustil konferenco, ki ob 12. še traja ter takoj odšel na stanovanje g. Uzunovića. Istočasno se vrši v kabinetu zunanjega ministra dr. Marinkovića seja demokratičnih ministrov, katere se udeležuje tudi g. Davidović. Tudi ta konferenca ob 12. še traja in ni znano, kakšno stališče zavzamejo napram zahtevi radikalnega centra demokratski. Po dosedanjih izjavah posameznih demokratičnih voditeljev pa ni pričakovati, da bi demokratski pristali na kontrolo g. Maksimovića v notranjem ministertvu. Položaj se presoja zelo resno in splošno prevladuje prepričanje, da je kriza vlade neizbežna.

ni bilo službeno obveščeno o aretaciji dragomana. Albanske oblasti niso povabile našega zastopnika k preiskavi in do danes kljub ponovni urgenci niso vrstile zaplenjenih dokumentov in pošte našega poslanništva.

Da je bilo albanski vladi točno znano, da je Gjurasković v službi jugoslovenskega poslanništva, dokazuje dejstvo, da se je tajnik notranjega ministrstva pet dni pred aretacijo osebno informiral pri našem poslanstvu ter dobil pozitiven odgovor. Ker albanska vlada na ponovno intervencijo našega poslanstva in na našo protestno noto ni ugodila naši zahtevi ter doslej ni izpustila aretirane dragomana, je naša vlada odločila svojega poslanika. Noto končuje z ugotovitvijo, da je vlada vedno pripravljena mimim potom likvidirati ta spor, mora pa slej ko prej vztrajati na tem, da Albanija izpolni v naši niti stavljen zahteve. Končno naglašajo zunanji minister, da jugoslovenska vlada zaenkrat še ni apelirala na Društvo narodov, ker ne smatra spora za tako resnega, da bi se dala motivirati aplikacija člena 12. pakta

Krvav zločin v Trnovem

Morilec prerezal branjevki Ažmanovi vrat in ji nato ukradel malenkostno svoto. — Morilec prijet in priznal zločin. — Ažmanova v javni bolnici.

Ljubljana, 13. junija.

Nad pol leta je Ljubljana preživela mirno in se le redkokdaj razburjala radi kriminalnih senzacij. Kakor je lani meseca novembra bilo silno razburjeno prebivalstvo šentjakobskega okraja, ko so odkrili beštjalni umor sejmarija Karla Primožiča, tako se je danes jutraj vzmernil ves trnovski in krakovski okraj, ko se je bliskovito raznesla vest o

poskušanem roparskem umoru

izvršenem nad branjevko Jerico Ažmanovo na Trnovskem pristanu št. 3.

Branjevka Jerica Ažmanova, vdova, rojena leta 1860, v Logatcu, ima že dolgo vrsto let malo zidano hišico tik ob obrežju Ljubljanske med dvema kostanjema nasproti Naglasove tovarne. V hišici ima malo špecerijsko trgovino, kjer je prodajala razne drobnarije in potrebščine, a tudi čez ulico pivo v steklenicah. K njej so zahajali nakupovat razna živila, zlasti mnogi delavci, zaposleni na pristani in pri raznih stavbnih in drugih podjetjih v sosesčini. Ažmanova je znana kot varčna trgovka in gospodinja, imela je čestokrat svoj lokal odprt pozno v večer. Ob večernih urah so prihajali k njej mnogi delavci po pivo in salame.

Pozni nedeljski gost.

Snoči je branjevka Jerica Ažman odšla s svojo prijateljico v kino »Matico« ter se je baje okoli 22. vrnila domov na Trnovski pristan. Odpranje trgovine so opazili mnogi v bližnji bivačji delavci in druge stranke. Okoli 22. je bila pri njej na posetu njena stranka Ana D. v družbi svojega moža in neke prijateljice. Ko so se ti od nje poslovili, je malo kasneje okoli 23. vstopil v njeno trgovino mlad delavec, ki je bil njen vsakdanji gost. Pozdravil jo je: — Dober večer! Dajte mi tri steklenice piva!

Branjevka jih je postavila na pult. Kaj se je nato med obema odigralo, še ni popolnoma pojasnjeno, ker se teče sodna in policijska preiskava. Verjetno je, da je mladi zločinec potegnil iz žepa večji nož ali ostro britve ter prijel šibko in slabotno staro za vrat in ji z naglico prerezal vrat. Zločinec je nato pobegnil in odšel spat.

Zadnji napor nesrečne žrtve.

Po napadu se je branjevka Jerica težko ranjena naprej sesedla na bližnji stol. Vsa krvaveča je napela zadnje sile in se z veliko težavo vlekla iz prodajalne čez cesto do sosedne stranke v Naglasovi tovarni. S petjo je udarila po šipi okna stanovanja hišnega upravitelja g. Naglasta. On in njegov sin sta preplašena skočila s postelje ter odprla okno. Bila sta prepričana, da skuša kak zlikovec motiti nočni mir. Ko je g. Naglost odprl okno, je opazil ob zidu sloneti Ažmanovo... Bila je vsa okrvavljena in se je z desmo stiskala za vrat, z levico pa je dajala znamenja proti Accetovi hiši...

G. Naglost in njegov sin sta takoj nato prihitela na cesto in odhitela na policijsko stražnico na Krakovskem nasipu. Spotoma je g. Naglost srečal vojaško patrolo ter jo obvestil, da se je tam zgodil zločin. Sin pa je nato obvestil stražnico o dogodku. Policijski nadzornik Rusjan, stražnik Legiša in Kavšek so odhiteli proti zidani baraki na Trnovskem pristanu. V odprti prodajalni so našli na stolu skliceno branjevko Jerico. Še vedno je močno krvavela ter se tiščala za vrat, bila je še pri zavesti, toda govoriti ni mogla.

Usodni listek.

Policijski nadzornik Rusjan, videč težak položaj nesrečne Jerice, je kot star praktik skušal na vsak način od nje dobiti prvi tehtne dokaze morilca. Iztrgal je iz svoje službene listnice kot papirja ter ga s svinčnikom vred stisnil starki v roko. Pozval jo je, naj opiše zločinca. S tresočo reko je Ažmanova nato na listek napisala samo dve besedi:

»Aceto — deloucu.

Na mestu so jo za silo obvezali. Iz Naglasove tovarne in pozneje s trnovske policijske stražnice so skušali dobiti telefonsko zvezo z reševalno postajo. Zaman! Reševalna postaja se klicom ni odzvala. Končno ni preostajalo drugega, kakor da se je eden službujočih stražnikov odpravil na kolesu do postaje ter tam zbudil reševalce.

Društva narodov. Če pa je svet Društva narodov mnenja, da bi bilo to potrebno, je Jugoslavija vedno pripravljena omogočiti vsako preiskavo tega problema in celega kompleksa vprašanj, ki so v zvezi s tem dogodkom.

valno osebo. Rešilni avto je prispel še le pol ure kasneje na kraj zločina, nakar so nesrečno in težko ranjeno vdovo odpeljali v javno bolnico, kjer ji je nudil prvo zdravniško pomoč dežurni zdravnik dr. Guzeji. Na kirurškem oddelku so ugotovili, da ima Jerica Ažman prerezan vrat do grlatnice. Rana je globoka 5 cm in smrtno nevarna.

Zločinec takoj prijet.

Na policijski stražnici, oziroma na kraju zločina so najprej skušali dešifrirati nejasno pisavo težko ranjene Ažmanove. Po daljšem proučevanju pisave so prišli do prepričanja, da mora biti napadalec kak delavec, zaposlen pri stavbeniku Alojziju Accettu, ki ima svojo hišo in pisarno na Trnovskem pristanu št. 14. Odšli so vsi trije stražniki takoj tja in začeli poizvedovati, kdo spi na hlevu, oziroma kdo je zaposlen pri tverdi. V hlevu so najprej našli na hlapca Ivan Z. in njegovega tovariša mladega zidarskega delavca Viljema Grah, ki je bil zaposlen pri tej tverdi še le kakšna dva tedna. Ob sta bila zleknjena v senu, spala sta, odnosno na videz smrčala. Zbudili so ju in obema napovedali aretacijo.

Zbuzeni Viljem Grah je cinično pri-

pomnil:

»Kaj hočete od mene?»

Odgovora ni dobil. Stražniki so ju uklenili in odvedli na stražnico. Nadzornik Rusjan ju je začel zasliševati. Bilo je takoj jasno, da je Ivan Z. nedolžen, da nima o zločinu niti pojma, pač pa se je zapletel Grah v razna protislovja.

Krvavi madeži na hlačah.

Aretirani Grah je dolgo trdovratno tajil krivdo in se izmotaval z raznimi izgovori. Ko ga je končno nadzornik resno in odločno prijel ter ga vprašal:

»Od kod vam na hlačah krvavi madeži? Kaj ste bili?« je malomarno odvrnil:

»Pa to so madeži od piva.«

Na desnem kolenu hlače je nadzornik opazil veliko krvavo. Še svedo, a deloma že izprano liso. To je bil indirektni dokaz, da ni zločinec nihče drugi, kakor mladi zidarski delavec Viljem Grah.

Po silno težo indirektnih dokazov je brez vsakega notranjega kesanja in razburjenja

priznal zločin.

Nato je opisal v vseh podrobnostih, kako je izvršil napad na staro, da je po zločinu v blagajni pobral 640 Din gotovine in razno srebrnino v vrednosti 1000 Din, vse skupaj pa da je skril v seno na hlevu. Policija je danes jutraj našla plen res v senu. Nato so ga prepeljali v glavne policijske zapore ter obvestili o roparskem napadu državno pravdnostvo.

Danes dopoldne je odšla v bolnico sodna komisija, obstoječa iz preiskovalnega sodnika dr. Kresnika, višjega nadzornika Frana Zajdelja in zapisničarja Jelovnika. Ažmanova je bila v bolnici pri polni zavesti, toda govoriti ni mogla, pač pa je napisala nekatere podatke, med drugim, da je bil napad izvršen nekaj minut po 23. Komisija je nato odšla na kraj zločina, kjer je ugotovila nekatere podrobnosti in dejanski stan. V lokalu je bila velika mlaka krvi.

Stanje težko ranjene Jerice Ažmanove je kritično, toda upati je, da jo ohranijo pri življenju.

Osebnost roparskega napadalca

Tako hitro izsledeni in aretirani roparski napadalec je zidarski delavec Viljem Grah, rojen l. 1906 v Gorenji Slaveci pri Murski Soboti. Je srednje postave, krepak, še precej simpatične zunanosti in ne napravi vtisa kriminalnega tipa. Motivi zločina še niso pojasnjeni.

CHAMBERLINOV POLET ODGODEN

Berlin, 13. junija. Polet ameriškega letalca Chamberlina v Monakovo in na Dunaj, ki bi se imel vršiti včeraj, je bil v zadnjem hipu odgoden. Pri popravilu letala so ugotovili v motorju večje defekte, tako da je potrebno temeljito popravilo. Polet se bo izvršil po vsej priliki šele prihodnje nedeljo. Chamberlin in njegov spremljevalec sta včeraj odpotovala v Baden-Baden, kjer ostanejo ta teden na odhodu in kjer pričakujejo svojo ženo.

Kravate rokavice, nogavice

trpežne, solidne, po zadnji modi, odgovarjajoče najbolj razvajanemu okusu nudi

P. Magdič, modna in sportna trgovina, Ljubljana,

Nedelja prireditve in izletov

Včerajšnja nedelja je bila, lahko rečemo, nedelja raznih zabavnih prireditev in izletov. Vendar je nestanovitno, viharo in nagajivo vreme v mnogih slučajih zelo oviralo razmah prireditev. V ospredju je bila lepa vožnja s čolni po Ljubljani, ki jo je organizirala »Jadranska straza« do popularnega Mokarja na Barju. Ako bi živel ranjki humorist, notar Lokar, bi gotovo v svoji segavosti z bujno fantazijo opisal vojni pohod naših Argonavtov po Ljubljani in bi sfantaziral veliko zmago vojne mornarice slovenske prestolice. Zanimanje za to prireditev je bilo med Ljubljanci veliko, kar je pokazala ogromna množica ljudi, ki so se zbrali na Trnovskem pristanu, odnosno na bregu poleg plavalnice Ljubljanskega športnega kluba in na drugi strani na Eku. Veliki čolni so bili okrašeni z zastavicami in primerno prirejeni za izletnike. Mali čolni pa so bili vsi v zastavi in v zelenju, osebno krasno je bil okrašen čoln g. Bara ml. Ob 2.30 je potegnil motorni vlačilec orjaškega Joka Jelovska, ki je vršil važne admiralske funkcije, iz Vrhnike velik čoln, na katerem so se nahajala železničarska godba »Slog« in mnogo izletnikov. Godba je ves čas svirala razne komade. Temu velikemu čolnu so sledili mali čolni in ljubljansko »vojno brodovje« se je lepo pomikalo navzgor po Ljubljani. Izleta se je udeležilo več starih Trnovčanov in Krakovčanov, ki so vzbujali spomine na stare čase, ko so se Ljubljanci za 20 krajačev vozili tja do Podpeči. Prireditev v večjem slogu pa so izostale gotovo že nad 60 in več let.

Prav lepa je bila ideja »Jadranske straze«, da je obnovila stare običaje in poživila zanimanje za izlete po Ljubljani. Vozila sta tudi dva motorna čolna g. Drešeta in Pintarja. Ko so ljubljanski Argonavti prispeli do Mokarja, jih je nekoliko preplašil v črne oblake odleti oca Krim. Toda nastala je okoli treh le maia ploha, a pozneje je ves čas vladalo prav lepo vreme, dočim so se proti Ljubljani in dalje valili gosti črni oblaki. Pri Mokarju pa se je razvila prav intimita domača zabava. Nar. dama g. Majoriova. Zbaničnikova, Sterletova, Andrejkova, profesorica Sifer, Rahovecova, Svetličeva, Jovanovića, Skafarjeva in Pristova so prav marljivo stregle. A za potrebe želodca je poskrbel izvežban kuhar, ravnotež srednjega zavoda za domačo obrt Raci. Sicer v polu svojega obraza je napravil tako izbornen guljaž da so se zanj gostje kar pulili. Vsak največji gurman je hvalil g. Racič kuhinjsko umetnost. Ljubljanski restavrantni imajo pač hudega in nevarnega konkurenta. Originalne je bilo zbijanje salame z droga, kakor tuhi ribolov. Bilo pa je navzočih tudi več povodnih mož in Ursk. Prireditev je posetili tudi francoski konzul g. Richard.

Sokolska društva so priredila na več krajih javne telovadbe. Lepo je bila obiskana javna telovadba štepanjskega Sokola, ki se je vršila na znanem griču gostilničarja Tonea Novaka v Štepanji vasi. Pohleved dež je le nekoliko oviral prireditev. Pod vodstvom načelnika Rudolfa Žitnika so nastopili z raznimi vajami člani, članice in oba naraščajo. Telovadba je prav dobro izpadla. — Po končani telovadbi se je razvila prav lepa domača zabava, katero je lepo povzdignila godba Sokola I. s svojim neumornim igranjem pod vodstvom br. Svajgerja.

Na Viču kakor tudi v Ljubljani je popoldne okoli 3. lilo kakor iz škefa. Zato se je javna telovadba Sokola na Viču pričela šele ob 5. Tudi tu je nastop Sokola prava krasno svetlo. Prireditev se je vršila na Glinah na vrhu gostilne pri Pavliču. Zabava je bila izredno dobro obiskana.

Kakor v Ljubljani, tako je lilo tudi na Posavju. Ljubitelji plavalnega sporta so včeraj v velikem številu prišli že dopoldne na Savo. V manjšem številu popoldne, kajti neudarna sprememba dopoldanskega vročega vremena je marsikoga preplašila, da ni šel na Savo. Okoli treh je nastal močan naliiv. Plavači so sicer z radostjo sprejeli ta dar z neba, toda razkačilo jih je, ko je začela njih rjave kože dražiti toča.

Kakor nam poročajo, so bili na Gorenjskem, zlasti v Julijskih Alpah, veliki in sporadični naliivi. V Karavankah pa je vladala ves dan do približno 6. zvečer, megla, šele proti večeru se začelo deževati. Sobotno popoldansko nestanovito vreme je marsikatero turista preplašilo, da je opustil svoje načrte za izlete na planine. To se je prav dobro poznalo tudi pri železniškem prometu na Gorenjsko. V vlakih ni bilo gnoje. Poset planinskih koč je bil srednji.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Effekti: Investicijsko posojilo 84.50, 85.50, Vojna škoda 340.50, 341.50, Zadolžnice Kranjske dež. banke 20, 22, Zastavni listi Kranjske dež. banke 20, 22, Celjska posojilnica 195, 197, zaključek 197, Ljubljanska kreditna 150, 0, Merkantilna Kotevje 0, 98, Pradedna 850, 0, Kreditni zavod 160, 170, Trbovlje 0, 455, Vevče 135, 0, Stavbna družba 55, 65, »Sesir« 104, 0.

ZAGREBSKA BORZA.

Effekti: 7 odstot. invest. posojilo 1921 85, 2 in pol odstot. drž. rente za ratno štetu 343 — 344, Ljubljanska kreditna 150 — 155, Trbovljska 445 — 450, Union, paromlin 300 — 0, Vevče 135 — 145, Agraria 50 — 51. Devize: Dunaj 800 — 808, Berlin 13.479 — 13.509, Italija 312.61 — 314.61, London 276.10 — 276.90, Newyork ček 56.70 — 56.90, Pariz 222.375 — 224.375, Praga 168.20 — 169, Curih 10.935 — 10.965.

INOZEMSKA BORZA.

Curih: Beograd 913, London 25.25, Pariz 20.8650, Milan 28.6550, Praga 15.40, Dunaj 22.20.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 13. junija 1927.

— **Odlikovanje Čehoslovakov.** Povodom letošnjega bivanja kraljice Marije v Marijskih Laznih sta bila odlikovana šef policijske komisarijata v Marijskih Laznih H. Slechta in postajenačelnik, inspektor državnih železnic J. Janouš z redom sv. Save IV. stopnje, lastnika hotela »Kneži dvor«, brata Arnošt in Hanuš Baruch pa z redom sv. Save V. stopnje.

— **Odsotni ministri.** Minister za agrarno reformo Vlada Andrić in minister javnih del dr. Mija Sumenković sta odpotovala v Sarajevo na pravoslavne binkošne praznike. Poljedelski minister Svetozar Stanković je odpotoval v Banat. Prometni minister general Milosavljević se ni odpotoval na inspekcijsko potovanje v Slovenijo.

— **Švicarski dijaki v Jugoslaviji.** Prihodnji mesec priredi večja skupina švicarskih dijakov iz Berna in Curiha daljše potovanje po Jugoslaviji. Dijaki večinoma z visokih trgovskih in eksportnih šol, posetijo Jugoslavijo, da se pouče na naših gospodarskih razmerah.

— **Trgovinsko-industrijski muzej v Beogradu.** Minister trgovine in industrije je odredil, da se ustanovi velik trgovinsko-industrijski muzej v Beogradu. Muzej bo modern urejen in bo prava slika naših trgovskih in industrijskih prilik in napredka naše države na gospodarskem polju.

— **Prenos poslov na ljublj. oblastni odbor.** Temeljem določbe 7. odstavka prehodnih odredb zakona o oblastni in sreski samoupravi preidejo s 1. junijem 1927 vsi posli, ki so bili do zdaj v nadzorstvenem ali disciplinarnem gospodstvu nad občinami v domačem področju, katere so svojčas opravljali bivši deželni odbori na Kranjskem, Štajerskem, Koroskem in v Istri in ki so presli z uzakonom naredbo z dne 14. novembra 1918, Ur. l. št. 111/11 na Narodno vladu SHS v Ljubljani, pozneje pa v zml. št. 2 zakona o obč. upravi na velikaš. župana, na ljubljanski odbor. K navedenim poslom je pristevali v zml. veljavnih občinskih redov zlasti spojitve in delitve občin ter izpremembe občinskih mej; reševanje občinskih proračunov; revizija in nadzor občinskega gospodarstva in poslovanja v opravilih domačega področja; odobritev sklepov občinskih odborov glede prodaje, zastavljenosti ali obremenitve občinske osnovne imovine; najetja posojil in drugih kreditnih operacij; reševanje pritožb proti sklepom občinskih odborov v zadevah domačega področja občin; nadzorstvom nad premoženjsko upravo gospodarskih odborov po določbah zakona z dne 1. avgusta 1912, dež. zak. št. 49, s katero so bile določbe pristavka II. k občinskemu redu za Kranjsko izpremenjene. Obstoječa okrajna zastopstva na ozemlju bivše Štajerske obdrže neizpremenjeno svoje področje.

— **Oblastni šolski odbor za ljubljansko oblast** je sestavljen takole: predsednik veliki župan dr. Fran Vodopivec, podpredsednik dr. Karel Capuder, člani: oblastni šolski nadzornik E. Gangl, oblastni sanitarni referent dr. Ernest Mayer, načelnik gradbene sekcije v Ljubljani inž. Avrelj Kopal, ravnatelj moškega učiteljskega v Ljubljani Anton Dokler, ravnatelj I. mestne deške meščanske šole Maks Hočevar, predstojnik davčne administracije v Ljubljani dr. Karel Novotny, sreski šolski nadzornik Miroslav Pretnar, upravitelj manjšinske šole v Ljubljani Julij Šlapšak, upraviteljica IV. dekleške osnovne šole v Ljubljani Marija Sadar-Klammayr, oblastni odbornik dr. Milavec za Ljubljano, posestnik, župan in oblastni poslanec Josip Nemanič za Crnomo, odvetnik dr. Dominik Žvelj za Krmak, katehet Julij Lazčič za Kavtat, dekan in oblastni poslanec Anton Skubic za Kočevje, posestnik in oblast. posl. Anton Umnik za Kranj, posestnik in oblast. posl. Fran Kopal za Krško, župnik Valentin Sitar za Litijo, rudar in oblast. posl. Filip Kriznik za Laško, dekan Valentin Zabret za Ljubljano okolico, posestnik in lesni trgovec Jakob Maček za Logatec, odvetnik in oblast. posl. dr. Ivo Černik za Novo mesto ter posestnik in oblast. posl. Jakob Jan za Radovljico.

— **Občinske volitve na Viču** se vrše v nedeljo 7. avgusta t. l. Poskušalo se je doseči medstrankarski kompromis, da se vloži kompromisna lista, na kateri bi stranke obdržale isto število mandatov kot ob volitvah l. 1924. SDS na Viču, ki po zadnjem številu za njo oddatih glasov upravičeno pričakuje ojačanja svoje delegacije v novem občinskem odboru, je kljub temu pristala na kompromis, samo da dokumentira svojo resno voljo do mirnega in slovnega dela v bodočem obč. zastopu. Vršila so se tozadevna pogajanja, ki pa niso dovedla do zaželenega uspeha. Socijalisti in komunisti so z ozirom na težkoče, ki jih imajo v svojih strankah, kompromis odklonili in zahtevale volitve. Viška SDS, ki je na vse pripravljena, se teh volitev ne boji in upa, da bo častno izšla iz tega usiljenega j. boja.

— **Razpis učnih mest na Srednji tehniški šoli v Ljubljani** z nastopom v šolskem letu 1927/28. Razpisujejo se: mesto gradbenega inženjerja, mesto profesorja za matematiko in fiziko kot glavna predmeta in mesto profesorja za francoščino v zvezi s slovenščino, srboslovanščino ali nemščino. Za prvo mesto pride v poštev samo inženjer gradbene stroke z drugim (diplomskim) drž. izpitom. Za drugo in tretje mesto pridejo v poštev samo profesorjski kandidati z usposobljenostjo diplomskim izpitom iz dotičnih predmetov. Prošnje, opremljene po členu 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužbenih, naj se naslovijo na ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu, vložijo pa do dne 20. junija 1927 pri ravnateljstvu Tehniške srednje šole v Ljubljani.

— **Nov gerentski sosvet v Celju.** Veliki župan mariborske oblasti je razrešil dosednji gerentski sosvet okrajnega zastopnika v Celju in imenoval nov sosvet.

— **Iz železniške službe.** Premješeni so: iz delavnice Sarajevo v delavnico v Maribor uradnik Anton Zorec, od finančnega oddelka ljubljanske direkcije k prometnemu oddelku Ivan Zupan, od sekcije za vzdrževanje proge h gradbenemu oddelku Ivan Škerjanc, z goriškega kolodvora na glavni kolodvor Franc Dežman, Tomaž Kopač, Dragotin Mehtig, Martin Akičič, Jakob Kovač, Jakob Sadel, Pavel Kristan in Rudolf Simončič, iz Zagreba h komercialnemu oddelku v Beogradu Fran Podbregar, iz Ljubljane v Subotico Bogoslav Berbuč, od ekonomskega oddelka ljubljanske direkcije h gradbenemu oddelku za šefa odseka za vzdrževanje prog ing. Rudolf Kavčič; za postajenačelnika v Mirni peči je imenovan dosednji uradnik na Grosupljem Anton Lešnik, za postajenačelnika v Murski Soboti pa dosednji postajenačelnik v Skakavcu Martin Gerjak.

— **Čehoslovski državljani v SHS.** prijava predvojni terjatve proti poštni hranilnici na Dunaju. Konzulat čehoslovaške republike v Ljubljani opozarja čehoslovaške državljane na prijavo predvojni terjatve proti Poštni hranilnici na Dunaju, ki se vrši na podlagi tozadevne pogodbe z dne 6. aprila 1922. Konskripcijski rok konča dne 30. avgusta 1927. Čsl. državljani, ki stalno stanujejo v kraljevini SHS (v območju Slovenije in Prekmurja) in ki imajo omenjene terjatve proti Poštni hranilnici na Dunaju, nastale do 26. marca 1919, lahko dobe pristojne informacije radi prijav od konzulata ČSR v Ljubljani.

— **Podružnica SPD v Kranjski gori** vjdno vabi vse svoje člane in prijatelje na izredni občni zbor, kateri se bo vršil v nedeljo, dne 26. t. m. ob 14. uri v hotelu »Razor« v Kranjski gori. Dnevni red: Prodaja »Doma na Vrhu«. Zadeva je velike važnosti, zato se prosi za polnoštevilno udeležbo.

— **Podružnica »Jadranske Strahce v Ptuj** priredi v torek 14. junija kinopredstavo veleznimivega in poučnega filma »Dalmacija — zemlja solnca«. Predvajanje filma je združeno s poučnim predavanjem g. prof. Šijanec iz Maribora. Predstava za odrasle se vrši ob 20. (8.) uri zvečer v Mestnem gledališču. Cene so znižane. Občinstvo se vjdno vabi, da si ogleda ta splošno znani veleznimiv film.

— **Živalske kužne bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti** Od 30. maja do 5. junija je bilo v ljubljanski oblasti 35 slučajev svinjske kuge, 4 konjskih garij in 5 svinjske rdečice. V mariborski oblasti je bilo 6. junija 20 slučajev svinjske kuge, 6 svinjske rdečice, 2 stekline in 1 konjskih garij.

— **Smrtna kosa** Včeraj je preminul v Ljubljani strojevodja drž. železnice g. Josip Jansky. Pokolni je bil mož dela in kremenitega značaja. Zapušča poleg težko prizadetih svojcev mnogo prijateljev in znancev, ki so znali ceniti vrlega moža. Pogreb bo v torek ob štirih popoldne iz državne bolnice. Blag mu spomin! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

— **Najden utopilec.** Včeraj so našli v Radečah pri Zidanem mostu truplo Edmunda Klimeša, ki je utonil pri kupanju v Savi v Zidanem mostu skupno s svojim bratom. Danes prepeljejo truplo v Kranj, kjer bo položeno na mrtvaški oder, nato pa bo skupno s truplom drugega ponesrečenega brata prepeljeno na Moravsko.

— **Čujte in glejte!** Znamka Schicht in Terpentini jamčita, da je to najboljša mila. — Le to milo zahtevajte od svojega trgovca.

— **Podpornemu društvu slepih Ljubljana**, Wolfova 12, so darovali: g. Pieterski Martin mesto venca umrlemu č. gosp. župniku Kreču Din 200, uradništvo del. ministrstva financ kot preostanek od venca 60 Din, uradništvo Gospodarske zveze tu preostanek od zbirke za venec gosp. Gošiči 180 Din, pacientni sanatorij na Golniku povodom imenovanja g. šefzdravnika dr. Neubauerja 135 Din, gosp. Pavel Erjavac povodom kaz. poravnave po dr. Šviglju 200 Din, ga. Ivanka Leskovec tu 20 Din. Vsem darovalcem se najiskrenee zahvaljuje odbor.

ITO — zobna pasta najboljša!

14. KOLO DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE.

Opozorjamo svoje čitatelje, da jim z današnjim dnem dajejo priliko, da si za bodoče kolo nabavijo srečke od najstarejše kolekture L. Z. Konjović, Beograd, katere je najsolidnejša, najkulantnejša in katere je pokazala največji uspeh.

NAJVEČJO IZBIRO modernih damskih oblek t. s.: raznovrstne perline od Din 60 do 180 volnene v modnih barvah — tudi plisirane — od Din 200 do 650, svilene od Din 300 do 650, krasne opal in popelin bluze od Din 88 naprej, sportna in modna krila od Din 80 dalje, otroške oblečke, vsakovrstne predpasnike itd. dobiti zelo poceni je pri F. in I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29. — Ozglejte si razstavo v izloži!

Iz Ljubljane

— **Lj. Mestno kopališče na Ljubljani.** V soboto, 11. t. m. se je otvorila kopalna sezija v mestnem kopališču na Ljubljani. Ker je lanska povedenja precej poškodovala vso plavalno napravu (lesene baze), so se pojavili dvomi, ali bi se kopališče sploh obnovilo ali bi se pa mogoče napravilo novo na Savi. Vendar se je kopališče na Ljubljani za enkrat temeljito popravilo, čeprav bo to mestno občino obremenilo za precejšnji znesek. Popravljen je spodnji basen, ki je bil popreje določen samo za plavalce, v basen za otroke in za

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „Ženska hvala“ Izprati s Schichtovim Terpentinovim milom.

neplavače; zgornji pa, katerega je jeseni odplavila voda, je preurejen samo za plavače. Mostič, ki vodi na plav, so se napravili popolnoma novi. Drugi del plava, kateri so bili več ali manj poškodovani, so se tudi nadomestili z novimi. Navozil se je nanovo svež pesek in mljka in tudi pot, ki vodi v kopališče, se je spravila v boljše stanje, kot je bila lanske leto. Včeraj v nedeljo dopoldne se je začelo prav živahno vrvenje in veselo kopanje; le škoda, da je popoldne dež motil, kar je marsikatero kopalka ostrašilo, da ni prišel na svoj račun. Vendar je upanje, da nam bo v prihodnje vreme bolj naklonjeno.

— **Lj. Prihod Američanov v Ljubljano.** Danes z jutranjim gorijskim brzovlakom je prispelo v Ljubljano 50 Američanov-povratnikov. Pripeljali so se s posebnim švicarskim vozom iz Bazla v Ljubljano. Prišlo je tudi več Hrvatov, ki so se odpeljali z brzovlakom dalje proti Zagrebu.

— **Lj. Oddaja del.** Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo naprave betonskega kanala za električni kabel v Knafljevi, Beethovnovi in Gledališki ulici, ki se bodo letos asfaltirale. Vse tozadevne podatke daje mest. gradbeni urad, šolski drevored 2. II. nadst. med uradnimi urami. Istotam je treba oddati ponudbe v zapečatenem zavrtku do petka, dne 17. junija 1927 do 11. ure dopoldne.

— **Lj. Maturantje učiteljske pri Uršulinkah v Ljubljani** iz leta 1907 iskreno vabim glasom dogovorja ob naši 15-letnici, da se gotovo udeležijo 20-letnice, ki smo jo z najbližjimi dogovorile za dan 19. avgusta v Uršulinskem samostanu v Ljubljani. Priglasje in eventualne predloge za morebitni posebni program sprejema: Anica Lebar, strokovna učiteljica v Ljubljani, Florjanska ul. št. 7. — Na veselo svidenje!

— **Lj. Kolo jahačev in vozačev v Ljubljani** ima odborovo sejo v torek, 14. t. m. ob 21. v I. nadstropju Kmetijske družbe, Turjaki trg; vabljivi vsi člani. Seja je važna, zato naj se je člani v čim večjem številu udeležijo.

— **Lj. Najboljše in najcenejše čevlje** kupite pri A. Gorše, Stari trg 15.

— **Lj. Izgubljena** je bila v nedeljo zlata zapestnica, ozka, z briljanti od Tivolija, Aleksandrova cesta, slaščičarna Voltman v Prešernovi ulici do »Zvezde«. Najditelja prosimo, da jo odda v Oglasnem oddelku »Jutra«, kjer prejme nagrado Din 500.

— **Lj. Poškodovanje javnih nasadov.** Neke, na Zaloški cesti stanujoča vdova je včeraj lomila grmovje in rože v parku na Hrvatskem trgu. Straznik jo je zapolnil v zapisal. Izgovarjala se je, da je mislila, da je dovoljeno lomiti grmovje za šopke.

— **Lj. Razne tatvine.** Male tatvine se bolj in bolj množe. Samski šivilji Viktoriji Justin, stanujoči na Tržaški cesti 36, je neznan tat ukradel dva zlata prstana, ki ju je snela z roke, ko je na dvorišču cepila drva ter ju položila na zid. Tatvine je osumljen neki paglavec. — V šupi na Sv. Petra cesti stanujoči delavki Mariji Bertencelji je bilo odneseno iz kovčega, ki ga je imela shranjeno v podstrešju pri neki drugi stranki, razno perilo v skupni vrednosti 3750 Din. — V Šiški stanujočemu delavcu Mihi Zabretu je bil ukraden suknjič, vreden 400 Din.

— **Tatvine koles.** Tapetniškemu mojstru Franu Jagru, stanujočemu na Poljanski cesti 21, je včeraj okoli 22.30 neznan kolesarski tat odpeljal izpred gostilne Josipa Zablaka na Poljanski cesti 1500 Din vredno, črno pleškano kolo. — Mesarske-mo pomočniku Avgustu Rodetu pa je tat odpeljal iz mestne kladnice 1000 Din vredno kolo, znamke »Tribuna«. Zadnji čas je bilo tudi v ljubljanski okolici izvršenih več tatvin koles. Kolesarskega tattu ne morejo izslediti.

— **Lj. Nesreča na cesti.** Posesnikov sin Joža Novak iz Škofljice je snoči vozil v divjem diru z enovprežnim vozikom po Strelški ulici in za Gradom proti Karlovski cesti. Ko je privozil na vogal Karlovske ceste, je privozil nasproti voz cestne železnice, ki ga je vodil voznik Ivan Šetiha. Ker Novak dirajočega konja ni mogel takoj ustaviti, se je konj zadel ob sprednji del tramvaja in padel, pri čemer je do bil na desnem stegnu 10 cm dolgo rano. Tudi tramvajski voz je bil nekoliko poškodovan in razbita 150 Din vredna šipa.

— **Lj. Beg tatu solarskih suknj iz ječe.** Kakor smo že javili, je 8. junija ob 9.30 dopoldne pobegnil iz ječnice ljubljanskega deželnega sodišča na 18 mesecev ječe obojeni prosluti tat solarskih suknj, 21-letni Janez Širger. V kazniški obleki je

bežal iz Ljubljane naravnost čez Golovec na Rudnik, kjer se je pojavil na rojstnem romu. Doma je našel svojo mlajšo sestro Albino in brata Jerneja. Vpričo njiju st je izbral najlepšo obleko, klobuk, čevlje in druge potrebščine. Nato se je preoblekel, a kazniško rasevino je pustil staršem. Ko se je preoblekel, jo je popihal v smeri proti Podpeč in se mu je najbrže posrečilo pobegniti čez mejo v Italijo.

— **Lj. Dunajske bluze in otroške oblečke.** Kristolič-Bučar, Stari trg. Cene nizke. 68-L

— **Lj. Drobiz policijske kronike.** Od sobote do danes zjutraj je policija prišla 10 oseb radi raznih deliktov. Med drugimi je bil aretiran Viljem Grah rad poskusa roparskega umora branjeve Jerice Ažman. Več deklet in dva mlada postopaca so bili prijeti radi vlačugarstva. Prijavljene so bile 4 manjše tatvine. Dalje sta prijavljena dva ponočnjaka radi kajenja nočnega miru in nedostojnega vedenja. Prijavljenih je končno 7 voznikov radi cestnopolicijskega reda.

Vseslovanski inženjerski kongres v Zagrebu

Manifestacije za slovansko vzajemnost na II. kongresu slovanskih inženjerjev in VIII. glavni letni skupščini Udruženja jugoslovanskih inženjerjev.

Zagreb, 13. junija.

Včeraj dopoldne se je otvoril v veliki dvorani Hrvatskega glasbenega zavoda II. slovanski kongres inženjerjev obnem z VIII. glavno letno skupščino Udruženja jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov. Razen delegatov so prisostvovali svečani otvoritvi kongresa mestni župan Heinzl, zastopnik ministrstva za javna dela Novaković, zastopnik zagrebske univerze, predstavniki konzularnega zbora ter mnogih naših kulturnih, gospodarskih in stanovskih korporacij.

Kongres je otvoril predsednik Udruženja jugoslov. inženjerjev in arhitektov Ciri Savčić, ki je v svojem govoru naglašal potrebo vzajemnega dela ne samo v materijalnih stvareh, temveč tudi v duševnih pokreth med slovanskimi narodi. Za tem je sporočil pozdrave min. predsednika Velje Vukičevića vsem udeležnikom kongresa in vsem slovanskim inženjerjem. V imenu mesta Zagreba je pozdravil kongres župan Heinzl.

Generalni tajnik federacije inženjerjev je sporočil pozdrave federacije in govoril o slovanski solidarnosti. Za njim so govorili zivahno pozdravljeni v imenu Poljakov inž. Lavoslav Rybicki iz Lvova, kot delegat ruskih inženjerjev v Parizu Sergij Maksimov, v imenu Bolgarov inž. Gudov, zastopnik ruskih inženjerjev v naši državi Jurij Pio-Ulski iz Beograda, član čehoslovaške delegacije in tajnik federacije slovanskih inženjerjev Otokar Kolinski ter končno inž. Ržehak.

Predsvem je treba omeniti, da je bil zlasti navdušeno sprejet govor bolgarskega delegata Gudova, ki je kongresu sporočil v imenu bolgarskih inženjerjev bratske pozdrave. Naglašal je, da je želja vseh, da se združimo in da vodimo slovanske narode k napredku. To je bistvo slovanske politike s ciljem, da bi ves svet živel v miru in blagostanju. Ljubimo svobodo, ker zanjo umiramo, zato pa je treba, da s skupnimi silami delamo za srečo vsega slovanstva.

Iz Celja

— **c. Shod SDS** za občinske volitve v Celju bo v sredo 15. junija ob pol 9. uri zvečer v mali dvorani Celjskega doma. Volilci, udeležite se shoda polnoštevilno!

— **c. Celjski odbor Narodne Odrbane** je pričel med celjskim narodnim prebivalstvom obširno propagandistično delo za pristop k društvu. Jedro programa tega društva je, da z organiziranim delom štiti naš narod pred zunanjimi in notranjimi protidržavnimi in defetističnimi elementi, da dela na prerogjenju naroda v duhu popolnega narodnega edinstva v misli in zavesti z ekonomskim, zdravstvenim in kulturnim dviganjem naroda in da vodi skrbno račun o prilikah nabiranja pole ter naprosil poveritelje, da pridobivajo člane in članice za Narodno Odrbano predvsem v mestu Celje. Pozneje bo celjski odbor Narodne Odrbane razširil svoje delo tudi po vsem celjskem okraju.

— **c. Črežnje** so letos tudi pri nas lepo obrodile. Na celjskem trgu jih je dovolj na razpolago. Kilogram se prodaja po 10 Din, liter pa do 5 Din.

— **c. Stavbno gibanje.** Na Jožefovem hribu so se letošnji spomlad zgradile že tri nove emonovanjske hiše. Te dni so pričeli graditi zopet dve novi.

— **c. Nove klopi** so te dni postavili ob poti proti Jožefovi cerkvi. Umetnost bi bilo tudi, da bi se malo popravile poti proti Staremu gradu in sicer od Skalne kleti, kakor tudi ona za gradom. Tudi ob teh potih bi bilo potrebno namestiti par klopi, kakor je to svojčasno že bilo.

— **c. Gostilna »Skalna klet«**, ki je bila dalje časa zaprta, je zopet otvorjena.

Iz Maribora

— **m. Nov predlog za pospeševanje gradbene akcije.** Mestni stavbnik in občinski svetnik g. Julij Glaser je predložil občinskemu svetu načrt glede pospeševanja gradbene akcije na ta način, da bi občina ne dajala več posojil v gotovini, marveč naj bi prevzela le garancijo. Njegov predlog gre za tem, da bi denarni zavodi, ki imajo mnogo razpoložljive gotovine, dajali posojila do 80% gradbenega kapitala. Od tega bi prevzela garancijo z vknjižbo na prvo mesto do 50 odstotka vsebina občina, 25—30% dotični denarni zavod, ostalih 20 do 25 pa bi moral založiti interesent sam. Predlagatelj je prepričan, da bi se na ta način pospešila gradba eno- in dvodružinskih hiš, mestna občina pa bi tudi lažje in brez večjega rizika podpirala gradbeno akcijo, ker bi ji ne bilo treba iskati posojil. Seveda pa bi se morala v tem slučaju obresna mera pri denarnih zavodih znižati vsaj na 5 do največ 6%, ker bi bila sicer gradba predraga. Prevzem garancije s strani občine pa bi se moral omejiti le na privatne interese, ne pa tudi na stavbne podjetnike.

— **m. Slovo mariborske opere.** Ker bo moralo mariborsko gledališče v prihodnji sezoni radi premalega zanimanja publike opustiti opero, se je vršila v soboto poslovlina predstava. Vpripzori so priključno Kalmannovo opereto »Čardaška kneginja«, ki je bila obnem poslovlina predstava priljubljenih članov mariborske opere gđc. Lubejeve in gg. Urvalca in Bratuzeta ter kapelnika Herzoga. Občinstvo ni štedilo z aplavzom, igralcem pa so bili poklonjeni šopki in vencu.

Črezvičajka zopet na delu

Odgovor sovjetske vlade na umor poslanika Volkova. — Kapitalizem in komunizem zopet v borbi na nož. — Tragičen konec Dolgorukova.

Kakor je bilo pričakovati, je odgovorila sovjetska Rusija na agresivnost angleškega imperijalizma in umor sovjetskega poslanika v Varšavi z gesto, ki ni presenetila nikogar, kdor je imel priložnost osebno opazovati razvoj dogodkov v Rusiji po takozvani februarjski revoluciji. Sovjetski režim, odnosno ruska komunistična stranka kot njegova oficijelna nositeljica stoji v takih primerih vedno na stališču, da je edino pravilno načelo: Zbog za zob. Že po prelomu diplomatskih odnosov med Anglijo in Rusijo so bili ruski komunisti do skrajnosti ogorčeni in vsak hip je bilo pričakovati energičnega nastopa proti predstavnikom kapitalističnega svetovnega naziranja. Ta napetost se je od dne do dne stopnjevala in ko je padel v Varšavi usodni strel, ki je prestrigel nit življenja sovjetskemu poslaniku Volkovu, je doseglo ogorčenje ruskih komunistov svoj vrhunec. V akcijo je stopila zopet takozvana državna politična uprava (GPU), ki je v bistvu samo prekrščena zloglasna črezvičajka. Vojdke tega preciznega revolucionarnega aparata so imeli 9. t. m. sejo, na kateri so izrekli smrtno obsodbo nad 20 predstavniki ruskega monarhizma, ki je začel, kakor trdijo boljševiki, s pomočjo inozemskih kapitalistov zadnje čase zopet dvigati glavo. Na smrt so bili obsojeni:

Bivši knez in vodja ruskih monarhističnih organizacij v inozemstvu Pavel Dolgorukov, ki se je vtihtopil iz Rumunije v Rusijo, bivši štabni ritmožster Elvengren, ki se je udeležil s častnikom angleške tajne službe Rilevom organizacije atentata na sovjetsko delegacijo na genovski konferenci, ko je s Čičerinom na čelu potovala skozi Berlin, dalje bivši gardni častnik in agent angleške tajne službe v Perziji Malevski, ki je bil letos poslan kot vohun v sovjetsko Rusijo, bivši carski konzul, uslužbenec sovjetske državne banke Jefreimov, ki je vršil v Rusiji po naročilu Hodgsona vohunsko službo, bivši plemič Skalski, ki je pošiljal angleškemu vohunu na Finskem Bunakovu informacije o stanju rdeče armade, bivši častnik Popov, ki se je vrnil v Francijo, da organizira po naročilu bivšega carskega poslanika Maklanova protirevolucionarni pokret, generalov sin Steglavov, ki je vohunil v Rusiji po naročilu inozemskega protiboljševiškega štaba, bivši odvetnik in član monarhistične organizacije Višnjakov, ki je imel stike z

ruskimi emigranti, bivši polkovnik Vranglov, ve armade in organizator izjalovljenega atentata na Krasina l. 1926. Susalin, trgovec Murakov, ki je financiral delovanje monarhističnih organizacij v Rusiji, bivši vodja kijevske bojne zveze «Dvoglavi orel» Palovič, bivši častnik Nariškin, ki je vohunil po naročilu inozemskih delegacij v Moskvi, Popov-Kararov, ki je prispel s agentom rumunske vojne službe Uranukom v Ukrajino, da bi organiziral takozvane partizanske odrede, bivši komornik in član državnega sveta Mikulov, lastnik hiše, v kateri so se skrivali iz inozemstva dospeli teroristi, bivši častnik Ličev, ki je dajal članom angleške misije Charnocku zaupne informacije, bivši kapetan Kolčakov, armade Kokopenko, ki je pošiljal Hodgsonu zaupne informacije o boljševiški armadi, Gurevič Salamon, ki je hotel izvršiti atentat na Bucharina, Rykova in Stalina, bivši častnik Kolčakov armade Musarenko, ki je pošiljal Hodgsonu zaupne informacije o prevozu vojaških čet, bivši častnik Jude ničev armade Anenkov alis Mahrov Arsenov, ki je prispel letos v Rusijo po naročilu ruskih monarhistov v Parizu in slednjič bivši knez in veleposestnik Meščerski, ki je vodil pokret za velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Smrtna obsodba je bila v skladu s prakso črezvičajke takoj izvršena.

Največje presenečenje je vzbudila v inozemstvu justifikacija bivšega kneza Pavla Dolgorukova. Dolgorukov je bil vodja ruske ustavne demokratske stranke in se je po prevratu preselil v Nemčijo. Leta 1925. se je vrnil skrivaj v Rusijo, so ga pa kmalu izsledili in aretirali. Odpeljali so ga v Moskvo, kjer pa niso spoznali, da njegovi poljski dokumenti niso pravilni. Izpustili so ga in mu kot postopacu prepovedali bivanje na sovjetskem ozemlju. Prvo potovanje v Rusijo je držal Dolgorukov v popolni tajnosti, tako da ni vedel zanj niti njegov brat, ki je bival takrat v Pragi. Dolgorukov se je vrnil v Berlin in priobčil v emigrantskem glasilu «Rulj» več člankov o razmerah v sovjetski Rusiji. Te članke so poslali boljševiški vohuni v Moskvo in sovjetske oblasti so uvedle strogo preiskavo, da ugotove, kako je mogla črezvičajka izpustiti tako nevarnega monarhista. Obenem je dobila sovjetska tajna policija v inozemstvu iz Moskve stroktno navodilo, naj opazuje Dolgorukova in ugotovi, kaj

počenja v inozemstvu in kakšne zveze ima s monarhisti, ki se skrivajo v Moskvi. Leto dni pozneje se je Dolgorukov drugič napotil v Rusijo, in sicer preko Rumunije. Že pri prehodu čez mejo so mu bili agenti črezvičajke za petami. Vendar ga pa niso prišli, ker so hoteli doznati vse podrobnosti njegovega delovanja. Maskiran kot navaden potnik je prispel Dolgorukov nemoten na svoje bivše veleposestvo v Rilsku. Tu so ga aretirali. Črezvičajka je ugotovila, da potuje na lastno pest in da se ni sestel s monarhisti. Prepeljali so ga v Moskvo, kjer je črezvičajka napravila konec njegovemu monarhističnemu delovanju.

Lindberghov povratek v Ameriko

Navdušenje ameriške javnosti za letalca Lindbergha je brezmejno. V Newyorku in Washingtonu so bile mnoge trgovine že v petek in v soboto zaprte. Za miniaturni model njegovega letala ponujajo bogati Američani ogromne svote. Čim se je križarka «Memphis» približala ameriški obali na 50 milj, se je dvignilo 200 letal, ki so poletela Lindberghu naproti. Letala je vodil znani ameriški zrakoplov «Los Angeles». Lindbergha je pričakovalo na morju šest bojnih ladij in ga spremljalo do pristanišča. 37 radiopostaj, ki so v stalni zvezi s slavnostnim odborom, je informiralo prebivalstvo širom Amerike o Lindberghovem prihodu. V Newyorku bodo trajale velike narodne svečanosti povodom Lindberghovega povratka osem dni, v Newyorku pa dva dni. Danes in jutri bodo v Newyorku vse trgovine in banke zaprte. Naval Lindberghovih čestilcev v Washington je tako ogromen, da se je število prebivalcev zadnje dni zvišalo na eno petino.

V Newyorku je čakala Lindbergha dolga vrsta tovornih avtomobilov, polnih pisem in paketov. V paketih so pripravili Američani junaškemu letalcu ogromne množice jestvin, pijač, tobaka, delikates, kravat, svilnenih šalov itd. — Američanke so tako navdušene za Lindbergha, da so mu naložile dva polna tovorna avtomobila pisem s svojimi fotografijami in lastnoročnimi podpisi. V petek so pripeljali v Newyork še 50.000 pisem in paketov, ki so jih takoj poslali v Washington. Sprejem Lindbergha v Newyorku je bila ena največjih svečanosti, kar jih pozna zgodovina Zedinjenih držav. Udeležilo se ga je nad 2 milijona oseb.

Križarka «Memphis», na kateri se je vračal Lindbergh v svojo domovino, je bila lepo okrašena s cvetjem in

zastavami. Iz Newyorka so ji poslali nasproti 6 križark. Iz Washingtona se odpelje Lindbergh v Newyork, kjer se bo vršil drugi slavnostni sprejem. V Newyorku je prispel Lindbergh danes. Današnji dan je bil proglašen za narodni praznik.

Marek se je pobotal z zavarovalnico

Našim čitateljem je gotovo še v dobrem spominu senzacionalna afera ing. Emila Mareka, ki je bil obtožen, da si je namenoma odsekalo levo nogo, da bi prišel na ta način do ogromne zavarovalnine. Proces proti Mareku se je vršil pred meseci na Dunaju in je vzbujal splošno pozornost.

V petek je prišlo med Emilom Marekom in zavarovalnico Anglo-Danubian Lloyd do poravnave. Zavarovalnica je ponudila Mareku 170.000 šilingov (1.360.000 Din), kakor tudi kritje stroškov za zagovornika. Marek je izjavil, da odstopa od svojih nadaljnjih materialnih terjatev napram zavarovalnici. Zavarovalnina je znašala 400 tisoč dolarjev in tako bi moral dobiti Marek 200.000 dolarjev ali 1.400.000 šilingov. Zadovoljil se je z 12% deležem. S tem pa afera še ni končana, kajti Marekov civilni proces proti zavarovalnici v prvi instanci še ni prodr. Civilni proces bo zdaj ustavljen, dočim se bo kazenski proces, pri katerem gre za sleparijo, še nadaljeval.

Chamberlin in Levine priletita v Prago

V četrtek priletita junaška ameriška letalca Chamberlin in Levine v Prago, kjer ostaneta dva do tri dni. Praga jima pripravlja svečan sprejem. Točen program njunega poleta po Srednji Evropi se ni določil. Morda poletita iz Prage v Varšavo ali pa se ustavita poprej še v Plznu in Brnu. V Plznu ju mika plzensko pivo, o katerem sta govorila že pred startom v Ameriki.

V Pragi se sestaneta ameriška letalca s svojima soprogama. Obe dami prispeta 15. t. m. s parnikom «Berlin» v Bremerhafen, kjer ju pozdravijo češkoslovaški zastopniki. Iz Bremerhafna se odpeljeta naravnost v Prago. Zato bo naval na letališče pri Pragi v četrtek še večji. Fotografi in kinoposrežniki se že pripravljajo na prihod ameriških letalcev. Chamberlin in Levine bosta sprejeta tudi pri prezidentu

Masaryku v Lanah ali pa na praškem gradu. V petek se je vršila seja zastopnikov vlade, praške občine, vojaškega poveljstva in policijskega ravnateljskega, na kateri se je sklepalo o programu svečanega sprejema in varnostnih ukrepov.

LJUBLJANSKI SOKOL
priredi v četrtek 16. junija na vrtu Narodnega doma veselico v korist spomenika Kralja Petra I. Osvoboditelja.

Gospodarstvo

Naš uvoz v marcu

Generalna direkcija carin objavlja statistične podatke o našem uvozu v marcu, ki je znašal 89.099 ton v skupni vrednosti 597.167.642 Din. V primeri z uvozom v marcu lanskega leta je letos uvoz po teži manjši za 722 ton ali 0,80 odst., po vrednosti pa za 17.156.294 Din ali 2,79 %. Razlika torej ni velika, tako da skoraj lahko rečemo, da je ostal naš uvoz letos na isti višini kakor je bil v marcu lanskega leta. Ker je znašala vrednost našega izvoza v marcu 608.399.946 Din, izkazuje naša trgovinska bilanca v marcu aktivum v znesku 11.232.304 Din.

Kakor navadno, zavzemajo tudi v marcu v našem uvozu prvo mesto živalske in rastlinske snovi za predivo, ki smo jih uvozili pa 252.739.714 Din, kar predstavlja nad 42,32 % celokupnega uvoza. Na drugem mestu so kovine s 73.908.577 Din, na tretjem poljedelski proizvodi z 71.559.779 Din, na četrtem mineralna olja in proizvodi z 38.658.534 Din itd.

V I. četrtnju letošnjega leta je znašal naš uvoz iz inozemstva 228.634 ton v skupni vrednosti 1.666.677.063 Din proti 269.464 ton in 1.842.971.808 Din v I. četrtnju lanskega leta. V primeri z lanskim letom je torej naš uvoz nazadovol po teži za 40.930 ton ali pa 15,19 %, po vrednosti pa za 178.294.745 Din ali 10,92 %. V I. četrtnju letošnjega leta je znašal naš izvoz 1 milijon 547.589,25 Din, tako da je bila naša trgovinska bilanca pasivna za 117.088.038 dinarjev.

—g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema od 17. junija t. l. ponudbe glede dobave kalibriranih verig: do 21. junija t. l. pa glede dobave raznih vijakov. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 120 m³ jamskega lesa; do 23. junija t. l. pa glede dobave osi za reter (Kurbelwelle). Dne 2. julija se bo vršila pri ekonomskem oddelku direkcije državnih železnic v Ljubljani likvidacija glede dobave pisarniškega materiala.

Zastopnika za Slovenijo

s sedežem v Ljubljani išče trgovski mlin v Bački. Prednost ima potnik s kolonialnim blagom. Ponudbe z referencami prosimo na SCHMOLKA, anončna ekspedicija, Novi Sad, Jevrejska 7, pod «Ljubljana».

Velika predtiskarija ženskih ročnih del

za trgovino, solo in dom. Tisoče novih, krasnih vzorcev. Čisti tisk, hitra izvršitev, nizke cene. Predtiskujemo samo na prinesenem blagu. — Entlanje, azuriranje, tamburiranje, mehanično umetno vezenje.

Matek & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova 13

Zahvala.

Ob bridki izgubi mojega, po dolgi in mučni bolezni umrlega moža, gospoda

Jožefa Machater
pismonoše

se tem potom za izraženo sožalje prav lepo zahvalim.

Presrečna zahvala naj velja prečastiti duhovščini, gospodu kanoniku za tolažilne obiske, gospodu poštnemu nadzorniku, ki mi je prijaznost in naklonenost, kar mi je vsemu poštnemu osebju od tukaj, in vsem, ki so od drugod prišli izkazati zanjmo ljubav svojemu tovarišu, sploh vsem udeležencem, ki so spremlili dragega ranjkega na njegovi zadnji poti.

Tržič, dne 11. junija 1927.

Ivana Machater.

Kolesarji!
Dvokolesa v ceni zelo padla. Pneumatika Michelin, Dunlop. Ceniki franko. — Prodaja na obroke. — F. Batjel. Ljubljana, Karlovska cesta 4. 78/L

Mamice!

Krojaškega pomočnika
za delo na dom in pa vAJENCA sprejem. Naslov v oglašnem oddeku «Jutra».

Kupimo takoj
dobro ohranjeno pisalno mizo, pisarniško omaro, računski stroj in blagajno, pravilno tudi za shranjevanje knjig. — Ponudbe z navedbo cene pod «Blagajna/146» na upravo «SL. Naroda».

Raznovrstne znamke
več tisoč komadov — ugodno napredaj. — Ponudbe pod «Znamke/1453» na upravo «SL. Naroda».

30 otroških vozičkov raznih vzorcev se prav poceni razprodajo — v tovarni «Tribunaz», Ljubljana, Karlovska cesta 4. 79/L

Izurjene pletilje
za strojno pletenje telovnikov in puloverjev se iščejo. — Pisemne ponudbe na: Josip Kunc & Co., Ljubljana, Poljski nasip 40. 1463

Najstarejša slovenska plesarska in izšarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana,
Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne «Evropa»).

Se priporoča. — Izvršitev točno, cene zmerno. 78/T

Stara vijolina
(prvovrstna) — napredaj. — Ljubljana, Celovška cesta 78/1 (Anton Slovnik).

VENECIN

izredna zdravilna voda proti revmatizmu in išiasu, želodčnim in črevesnim boleznim ter za nego ran se dobiva zopet v vsaki lekarni
Skладиšče za grosiste: Isis d d Ljubljana

Absolventinja

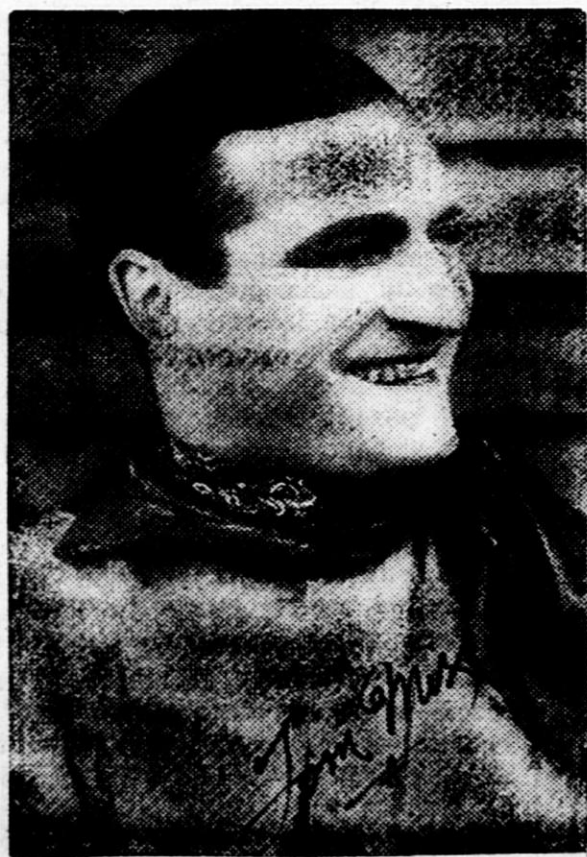
trgovske šole, dobra strojepliska, zmožna slovenskega in nemškega jezika — išče službo. — Ponudbe pod «Začetnica 1442» na upravo «Slov. Nar.».

Trgovski pomočnik
vojašine prost — išče mesta; gre tudi na deželo. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod «Pomočnik/1455» na upravo «Slov. Naroda».

Koncertne citre
dobro ohranjene — ugodno napredaj. — Cenji, ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Citre/1457».

Pisalne stroje
nove in rabljene Underwood, Remington, Smith, Broes in za potovanje povzvrstne — nudi za garancijo Josip Pukl v Celju. — Popravila vseh znamk. 87/L

V vražji dolini...

Popolnoma novi, kolosalni senzacionalni vefilm ljubavi in maščevanja. Grandiozne brave nad prepado smrti — Smrtnonevarni skok čez vražji most — Divja borba z lačnimi volkovi — Snežni vrhunci visokih pečin skrivajo «idol» vsega človeštva, blesteče zlato — Prekrasni naravni posnetki iz daleke Aljaske — Najlepši in najmočnejši dosedaj izdelani senzacionalno-pustolovni vefilm — V glavni vlogi ljubljeneč celega sveta, simpatični in predrzno smeli

TOM MIX

Predstave tega imenitnega filma se vrše danes ob:

4., pol. 8. in 9.

Predprodaja vstopnic od 10. do pol 1 in od 2 naprej.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.